

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIO
ANDRIAUS VAIŠNIO

SPRENDIMAS Nr. PK1-2023STR-S49

DĖL ATSISAKYMO ĮREGISTRUOTI RINKIMŲ KOMITETĄ „LIUDVIKAS
RAGAUSKIS IR KITI UŽ KONSTITUCINES GYVENTOJŲ (VILNIEČIŲ) TEISES“
SAVARANKIŠKU POLITINĖS KAMPANIJOS DALYVIU

2022 m. spalio 21 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – Komisija) 2022 m. spalio 19 d. gavo 2022 m. spalio 19 d. teikimą „Dėl įregistravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu“ (toliau – teikimas), kuriame rinkimų komitetas „Liudvikas Ragauskis ir kiti už konstitucines gyventojų (Vilniečių) teises“ (toliau – Pareiškėjas) prašo teikime nurodytą rinkimų komitetą įregistruoti Vilniaus miesto rinkimų apygardoje savarankišku 2023 m. kovo 5 d. savivaldybių tarybų ir mero rinkimuose Vilniaus miesto savivaldybėje politinės kampanijos dalyviu.

Teikimą pasirašė L. Ragauskis. Kartu su teikimu Pareiškėjas pridėjo 2022-10-19 politinės kampanijos turto patikėjimo sutartį, „Payseros“ sąskaitos išrašą 2022-10-19 – 2022-10-19, Pareiškėjo 2022-10-10 partnerystės (asociacijos) sutartį, kurią pasirašė penki fiziniai asmenys, tarp jų ir L. Ragauskis (toliau – sutartis).

Pažymėtina, kad sutartyje nurodyti penki fiziniai asmenys savo asmenų grupę teikime ir sutartyje įvardijo „*Rinkimų komitetu*“. Taigi teikimą kartu su nurodytais dokumentais pateikė asmenų grupė, o ne vienas fizinis asmuo.

Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso (toliau – Rinkimų kodeksas) 72 straipsnyje yra nurodyti subjektai, kurie gali kelti kandidatus į savivaldybių tarybų narius, merus.

Vienmandatėje rinkimų apygardoje tai padaryti gali fizinis asmuo (išsikelti pats) arba įstatymų nustatyta tvarka ir terminais įregistruotos politinės organizacijos, t. y. politinės partijos arba politiniai komitetai, kurie atitinka įstatymo nustatytus reikalavimus dėl jų narių skaičiaus ir neturintys politinės partijos ar politinio komiteto, kuriems inicijuojamas likvidavimas, arba likviduojamos politinės partijos ar likviduojamo politinio komiteto teisinio statuso.

Daugiamandatėje rinkimų apygardoje – įstatymų nustatyta tvarka ir terminais įregistruotos politinės organizacijos, t. y. politinės partijos arba politiniai komitetai, kurie atitinka analogiškus įstatymo nustatytus reikalavimus, taikomus dėl narių skaičiaus, dėl politinės organizacijos teisinio statuso.

Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 7 dalyje nustatytos dvi politinių organizacijų teisinės formos – politinės partijos ir politinio komiteto. Visais atvejais tai – viešieji juridiniai asmenys.

Įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje pateikiamas politinio komiteto apibrėžimas: „**Politinis komitetas** – pagal šį įstatymą įsteigtas pavadinimą turintis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti savo narių politinius interesus, padėti reikšti jų politinę valią, siekti dalyvauti įgyvendinant Europos Sąjungos valdžią ir (arba) savivaldos teisę dalyvaujant rinkimuose į Europos Parlamentą, savivaldybių tarybų ir (arba) merų rinkimuose. Politinis komitetas yra steigiamas dalyvauti tik rinkimuose į Europos Parlamentą arba tik konkrečios savivaldybės tarybos ir (arba) savivaldybės mero rinkimuose.“

Įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje imperatyviai nustatyta, kad „**Politiniam komitetui, kuris ketina dalyvauti savivaldybės tarybos ir (arba) savivaldybės mero (toliau – meras) rinkimuose, įsteigti būtina, kad jį steigtų ne mažiau kaip 0,1 procento toje savivaldybėje ne trumpiau negu pusę metų gyvenamąją vietą deklaravusių gyventojų, kurių turi būti ne mažiau negu dvigubas tos savivaldybės tarybos narių skaičius. Politinio komiteto steigėjai ir (arba) jų atstovai sušauktame politinio komiteto steigiamajame suvažiavime (susirinkime, konferencijoje) turi priimti politinio komiteto įstatus,**

programą ir išrinkti valdymo organus, taip pat priimti sprendimą dėl buveinės. Politinio komiteto steigėjas gali Civilinio kodekso nustatyta tvarka įgalioti kitą politinio komiteto steigėją atstovauti jam politinio komiteto steigiamajame suvažiavime (susirinkime, konferencijoje). Vienas politinio komiteto steigėjas gali pagal įgaliojimus atstovauti ne daugiau kaip 10 kitų politinio komiteto steigėjų.“

Pagal Įstatymo 8 straipsnio 1 dalį politinės organizacijos, t. y. ir politinės partijos, ir politiniai komitetai, registruojamos Juridinių asmenų registre.

Pagal minėtą Įstatymo straipsnį politinių organizacijų, t. y. politinių partijų ir politinių komitetų, duomenų tikrumo, dokumentų, pavadinimo atitiktį Įstatyme nustatytiems reikalavimams turėdama tikslą jas registruoti, patikrina ir patvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

Pagal Įstatymo 8 straipsnio 8 dalį politinės organizacijos, t. y. politinės partijos ir politiniai komitetai, laikomi įsteigti nuo jų įregistravimo Juridinių asmenų registre.

Tik Įstatymo nustatyta tvarka įregistruota politinė organizacija, t. y. ir politinė partija, ir politinis komitetas, gali dalyvauti rinkimų politinėje kampanijoje ir registruotis Rinkimų kodekso nustatyta tvarka savarankišku rinkimų politinės kampanijos dalyviu.

Juridinių asmenų registre nėra duomenų apie Pareiškėją kaip Įstatymo nustatyta tvarka įregistruotą politinį komitetą.

Pareiškėjas neatitinka aukščiau nurodytų Rinkimų kodekso ir Įstatymo reikalavimų, kurie keliami visų teisinių formų politinėms organizacijoms, t. y. ir politinėms partijoms, ir politiniams komitetams, ir yra privalomi.

Nei politinė partija, nei politinis komitetas neturi teisinio pagrindo būti įsteigti ir įregistruoti nesilaikant nurodytų imperatyvių reikalavimų. Išlygų Įstatymas nenustato.

Pareiškėjas nėra nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka įsteigtas ir įregistruotas viešasis juridinis asmuo, kuris pagal Rinkimų kodekso nuostatas turi teisę teikti dokumentus dėl jo įregistravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu ir kuris gali kelti kandidatus į savivaldybių tarybų narius, merus.

Be nurodytų argumentų, pabrėžtina, kad politinio komiteto pavadinime negali būti naudojami fizinių asmenų vardai ir pavardės. Pagal Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktą, *„politinės organizacijos pavadinimas, kuris negali būti tapatus jau įregistruotos politinės organizacijos ar kito įregistruoto juridinio asmens pavadinimui ar į jį panašus, jame negali būti vartojami fizinių asmenų vardai ir pavardės“*.

Vadovaudamasis Rinkimų kodekso 72 straipsniu ir atsižvelgdamas į Įstatymo 2 straipsnio 7 ir 14 dalis, 5 straipsnio 5 dalį, 6 straipsnio 2 dalies 1 punktą, 8 straipsnio 1 ir 8 dalis, 68 straipsnio 1 ir 6 dalis, n u s p r e n d ž i u:

atsisakyti registruoti Pareiškėją – rinkimų komitetą „Liudvikas Ragauskis ir kiti už konstitucines gyventojų (Vilniečių) teises“ Vilniaus miesto rinkimų apygardoje savarankišku 2023 m. kovo 5 d. savivaldybių tarybų ir merų rinkimų politinės kampanijos dalyviu.

Šis sprendimas įsigalioja nuo priėmimo dienos.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso nustatyta tvarka.

Komisijos narys

Andrius Vaišnys